

Începutul Evangheliei

Sabat după-amiază

De memorat:

„După ce a fost închis Ioan, Isus a venit în Galileea și propovăduia Evanghelia lui Dumnezeu. El zicea: «S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocățiți-vă și credeți în Evanghelie».”
(Marcu 1:14,15).

Cine a scris Evanghelia după Marcu și de ce? Nicio evanghelie nu menționează numele autorului. Cea care se apropie cel mai mult de menționarea autorului este Evanghelia după Ioan, care face referire la ucenicul iubit (Ioan 21:20,24).

Totuși, încă din cele mai vechi timpuri, evangheliile canonice au fost asociate fie cu unul dintre apostoli (Matei, Ioan), fie cu un însoțitor al unui apostol. De exemplu, Evanghelia după Luca are legătură cu Pavel (Coloseni 4:14; 2 Timotei 4:11; Filimon 24). Evanghelia după Marcu are legătură cu Petru (1 Petru 5:13).

Deși autorul Evangheliei după Marcu nu își menționează niciodată numele în text, tradiția bisericească timpurie îl indică drept autor al acestei evanghelii pe Ioan Marcu, un tovarăș de călătorie al lui Pavel și Barnaba (Faptele 13:2,5) și ulterior un însoțitor al lui Petru (1 Petru 5:13).

Primul lucru în această săptămână va fi să aflăm ce se spune despre Marcu în Scriptură, pentru a-i vedea eșecul timpuriu și revenirea ulterioară. Apoi studiul își va îndrepta atenția asupra secțiunii de început a cărții Marcu, urmărind, prospectiv, (1) încotro se îndreaptă istorisirea și, retrospectiv, (2) motivul pentru care un astfel de text a fost scris de un misionar care a ratat și apoi s-a reabilitat.

Duminică, 30 iunie

Misionarul care ratează

1. Citește Faptele 12:12. Cum este prezentat Marcu în cartea Faptele apostolilor?

Faptele 12:12

După ce și-a dat bine seama de cele întâmplate, s-a îndreptat spre casa Mariei, mama lui Ioan, zis și Marcu, unde erau adunați mulți laolaltă și se rugau.

Pare plauzibil faptul ca Ioan Marcu, autorul cel mai probabil al Evangheliei după Marcu, să fi fost doar un tânăr când au avut loc evenimentele din Faptele apostolilor 12, probabil pe la mijlocul anilor 40 d.H. Acesta este prezentat în versetul 12 ca fiul unei femei pe nume Maria. Ea era în mod evident o susținătoare bogată a bisericii și ținea la ea acasă întâlnirea de rugăciune devenită faimoasă în Faptele apostolilor 12. Relatarea evadării lui Petru din închisoare și a faptelor ulterioare, precum și relatarea morții lui Irod abundă de contraste izbitoare, unele chiar amuzante. Ioan Marcu nu joacă de fapt niciun rol în acest episod, dar prezentarea lui în acest moment pregătește cititorul pentru legătura lui ulterioară cu Barnaba și Saul.

2. Citește Faptele 13:1-5,13. Cum s-a alăturat Ioan Marcu lui Saul și lui Barnaba și care a fost rezultatul?

Faptele 13:1-5,13

¹ În Biserica din Antiohia erau niște proroci și învățători: Barnaba, Simon, numit Nîger, Luciu din Cirena, Manaen, care fusese crescut împreună cu cârmuitorul Irod, și Saul.

² Pe când slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneți-Mi deoparte pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrarea la care i-am chemat.”

³ Atunci, după ce au postit și s-au rugat, și-au pus mâinile peste ei și i-au lăsat să plece.

⁴ Barnaba și Saul, trimiși de Duhul Sfânt, s-au coborât la Seleucia, și de acolo au plecat cu corabia la Cipru.

⁵ Ajunși la Salamina, au vestit Cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Aveau de slujitor pe Ioan

¹³ Pavel și tovarășii lui au pornit cu corabia din Pafos și s-au dus la Perga în Pamfilia. Ioan s-a despărțit de ei și s-a întors la Ierusalim.

Capitolul 13 din Faptele apostolilor descrie prima călătorie misionară a lui Saul și a lui Barnaba, care a început în jurul anului 46 d.H. Ioan Marcu nu este menționat până în versetul 5, iar rolul lui este pur și simplu acela al unui ajutor sau slujitor. Nu se face nicio altă referire la acest tânăr până în versetul 13, când se consemnează scurt că s-a întors la Ierusalim.

Nu se oferă niciun motiv pentru această plecare, iar absența oricărei descrieri a sentimentelor lui lasă în seama imaginației motivul pentru care s-a retras din efortul misionar, care era, fără îndoială, plin de pericole și dificultăți. Ellen White afirmă că „Marcu, fiind copleșit de teamă și descurajare, a ezitat o vreme în hotărârea lui de a se preda cu totul lucrării Domnului. Neobișnuit cu greutățile, el s-a descurajat din cauza pericolelor și a lipsurilor drumului” (*Faptele apostolilor*, p. 169). Pe scurt, situația a devenit pur și simplu prea grea pentru el, așa că a renunțat.

Există cineva care nu se recunoaște în experiența de a renunța la ceva sau chiar de a eșua lamentabil, mai ales dacă e vorba de ceva spiritual sau legat de umblarea creștină? Ce ai învățat din acea experiență?

Luni, 1 iulie

A doua șansă

3. Citește Faptele 15:36-39. De ce l-a respins Pavel pe Ioan Marcu și de ce Barnaba i-a oferit a doua șansă?

Faptele 15:36-39

³⁶ După câteva zile, Pavel a zis lui Barnaba: „Să ne întoarcem și să mergem pe la frații din toate cetățile în care am vestit Cuvântul Domnului, ca să vedem ce mai fac.”

³⁷ Barnaba voia să ia cu el și pe Ioan, numit Marcu;

³⁸ dar Pavel socotea că nu este bine să ia cu ei pe acela care îi părăsise din Pamfilia și nu-i însoțise în lucrarea lor.

³⁹ Neînțelegerea aceasta a fost destul de mare, ca să-i facă să se despartă unul de altul. Barnaba a luat cu el pe Marcu și a plecat cu corabia la Cipru.

Motivul respingerii acestui tânăr de către Pavel este dat în Faptele apostolilor 15:38. Marcu îi părăsise și renunțase la lucrarea de slujire. Atitudinea lui Pavel este de înțeles, chiar dacă este tranșantă. Viața misionară, în mod special în lumea antică, era dură și solicitantă (compară cu 2 Corinteni 11:23-28). Pavel depindea de colegii săi misionari să îl ajute să poarte povara unei astfel de lucrări și a unor astfel de condiții solicitante. Din perspectiva lui, oricine renunța atât de repede nu merita un loc în echipa de misionari care luptau mână în mână împotriva forțelor răului.

Barnaba nu a fost de acord cu Pavel. A văzut potențialul lui Marcu și nu a vrut să renunțe la tânăr. S-a stârnit o dispută atât de aprigă între Pavel și Barnaba cu privire la Ioan Marcu încât drumurile lor s-au despărțit. Pavel l-a ales pe Sila să meargă cu el, iar Barnaba l-a luat pe Marcu.

Faptele apostolilor nu explică de ce Barnaba a ales să îl ia cu el pe Marcu. De fapt, acest pasaj este ultimul în care cei doi bărbați apar în Faptele apostolilor. Dar, interesant, nu este și ultimul în care Marcu este menționat în Noul Testament.

4. Citește Coloseni 4:10; 2 Timotei 4:11; Filimon 24 și 1 Petru 5:13.

Ce detalii despre revenirea lui Marcu sugerează aceste versete?

Coloseni 4:10

Aristarh, tovarășul meu de temniță, vă trimite sănătate; tot așa și Marcu, vărul lui Barnaba (cu privire la care ați primit porunci... dacă vine la voi, să-l primiți bine),

2 Timotei 4:11

Numai Luca este cu mine. Ia pe Marcu și adu-l cu tine; căci el îmi este de folos pentru slujbă.

Filimon 24

tot așa și Marcu, Aristarh, Dima, Luca, tovarășii mei de lucru.

1 Petru 5:13

Biserica aleasă cu voi, care este în Babilon, vă trimite sănătate. Tot așa și Marcu, fiul meu

O schimbare uimitoare pare să se fi produs la Marcu. În aceste pasaje, Pavel indică importanța pe care Marcu o are pentru el și pentru lucrare. Pavel îl consideră unul dintre frații săi lucrători și îl roagă pe Timotei să îl aducă cu el pe Marcu. Din 1 Petru reiese că și Petru avea o relație apropiată cu Marcu. Aceste scrisori ale lui Pavel și Petru au fost scrise cel mai probabil la începutul anilor 60 d.H., la aproximativ 15-20 de ani de la experiența din Faptele 15. În mod clar, Marcu și-a revenit după eșecul inițial, aproape sigur datorită încrederii pe care i-a acordat-o vărul său Barnaba.

Gândește-te la un moment când tu sau un prieten ați greșit și ați primit încă o șansă. Cum te-a schimbat această experiență pe tine și pe cei care te-au ajutat? Cum a schimbat felul în care le slujești altora?

Marți, 2 iulie

Solul

5. Citește Marcu 1:1-8. Care sunt personajele din aceste versete și ce spun și fac ele?

Marcu 1:1-8

¹Începutul Evangheliei lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

²După cum este scris în prorocul Isaia: „Iată, trimit înaintea Ta pe solul Meu, care îți va pregăti calea...”

³glasul celui ce strigă în pustiu: „Pregătiți calea Domnului, neteziți-I cărările”,

⁴ a venit Ioan care boteza în pustiu, propovăduind botezul pocăinței spre iertarea păcatelor.

⁵ Tot ținutul Iudeii și toți locuitorii Ierusalimului au început să iasă la el; și, mărturisindu-și păcatele, erau botezați de el în râul Iordan.

⁶ Ioan era îmbrăcat cu o haină de păr de cămilă, și împrejurul mijlocului era încins cu un brâu de curea. El se hrănea cu lăcuste și miere sălbatică.

⁷ Ioan propovăduia și zicea: „După mine vine Cel ce este mai puternic decât mine, căruia eu nu sunt vrednic să mă plec să-I dezleg curelele încălțăminteii.

⁸ Eu, da, v-am botezat cu apă; dar El vă va boteza cu Duhul Sfânt.”

În aceste versete apar trei personaje principale: Isus Hristos (în Marcu 1:1), Dumnezeu Tatăl (subînțeles în Marcu 1:2) și Ioan Botezătorul, mesagerul și predicatorul care este subiectul principal al ultimei secțiuni din acest pasaj.

Marcu 1:2,3 conține un citat din Vechiul Testament pe care autorul îl prezintă pentru a descrie ce se va întâmpla în istorisirea care urmează. Ceea ce citează Marcu este o combinație de expresii din trei pasaje: Exodul 23:20, Isaia 40:3 și Maleahi 3:1.

6. Citește Exodul 23:20; Isaia 40:3 și Maleahi 3:1. Ce au în comun aceste trei pasaje?

Exodul 23:20

Iată, Eu trimit un Înger înaintea ta, ca să te ocrotească pe drum și să te ducă în locul pe care l-am pregătit.

Isaia 40:3

Un glas strigă: „Pregătiți în pustiu calea Domnului, neteziți în locurile uscate un drum pentru Dumnezeul nostru!

Maleahi 3:1

„Iată, voi trimite pe solul Meu; el va pregăti calea înaintea Mea. Și deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-L căutați: Solul legământului pe care-L doriți; iată că vine – zice Domnul oștirilor.

Exodul 23:20 face referire la un înger pe care Dumnezeu îl va trimite înaintea poporului Israel să îl ducă în Canaan. Isaia 40:3 vorbește despre Dumnezeu apărând în pustiu și având o cale pregătită înaintea Lui. Maleahi 3:1 vorbește despre un sol care merge înaintea Domnului pentru a-I pregăti calea. Toate cele trei pasaje fac referire la un drum.

Textul din Isaia se leagă în multe aspecte de lucrarea lui Ioan Botezătorul și în același timp se concentrează pe *calea Domnului*. În Evanghelia după Marcu, Domnul Isus Se află pe drum. Narațiunea care se desfășoară cu rapiditate sporește această senzație de drum, un drum care

va duce la cruce și la moartea Lui jertfitoare pentru noi. Dar sunt multe lucruri care trebuie să se întâmple înainte ca El să ajungă la cruce. Călătoria de-abia începe și Marcu ne va spune totul despre ea.

În conformitate cu citatul din Vechiul Testament care apare în Marcu 1:2,3, Ioan Botezătorul cheamă la pocăință, la o renunțare la păcat și la o întoarcere la Dumnezeu (Marcu 1:4). Îmbrăcat precum profetul Ilie din vechime (compară cu 2 Împărați 1:8), el vorbește în Marcu 1:7,8 despre Cel care vine după el și care este mai puternic decât el. Declarația lui că nu este demn să dezlege curelele încălțămintei Celui care avea să vină arată părerea înaltă pe care o are cu privire la Isus.

Miercuri, 3 iulie

Botezul Domnului Isus

7. Citește Marcu 1:9-13. Cine este prezent la botezul lui Isus și ce se întâmplă?

Marcu 1:9-13

⁹ În vremea aceea, a venit Isus din Nazaretul Galileii și a fost botezat de Ioan în Iordan.

¹⁰ Și îndată, când ieșea Isus din apă, el a văzut cerurile deschise și Duhul coborându-Se peste El ca un porumbel.

¹¹ Și din ceruri s-a auzit un glas care zicea: „Tu ești Fiul Meu preaiubit, în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea.”

¹² Îndată Duhul a mânat pe Isus în pustiu,

¹³ unde a stat patruzeci de zile, fiind ispitit de Satana. Acolo stătea împreună cu fiarele sălbatice, și-I slujeau îngerii.

Ioan Îl botează pe Isus în râul Iordan, dar când iese din apă, Domnul vede cerurile deschise și pe Duhul Sfânt coborând asupra Lui sub forma unui porumbel. Aude vocea lui Dumnezeu din cer: „Tu ești Fiul Meu preaiubit, în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea” (Marcu 1:11). Aceste evenimente transmit importanța botezului lui Isus. Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt prezenți, afirmând împreună începutul slujirii lui Isus. Importanța acestui eveniment își va găsi ecoul în scena crucii din Marcu 15. Multe dintre elemente vor reapărea în acea scenă.

Duhul L-a mânat pe Domnul Isus în pustiu. Cuvântul „a mâna” provine din grecescul *ekballō*, cuvântul folosit de obicei în Evanghelia după Marcu pentru alungarea demonilor. Prezența Duhului aici ilustrează puterea Duhului Sfânt în viața lui Isus. Domnul pornește deja pe drumul slujirii și îl înfruntă la scurt timp pe Satana. Atmosfera de luptă din această scenă este evidențiată de referirea la cele 40 de zile de ispitire și de prezența animalelor sălbatice și a îngerilor care Îl slujesc pe Isus.

Elementul neobișnuit din scena de început a Evangheliei după Marcu este faptul că Isus este prezentat ca un personaj care are atât caracter divin, cât și uman. În ceea ce privește natura divină, El este: Hristos, Fiul lui Dumnezeu (Marcu 1:1), Domnul anunțat de un sol (Marcu 1:2,3), mai puternic decât Ioan (Marcu 1:7), Fiul preaiubit asupra căruia coboară Duhul (Marcu 1:10,11). Dar în ceea ce privește natura umană, vedem următoarele: este botezat de Ioan (nu invers, Marcu 1:9), este mânat de Duhul (Marcu 1:12), ispitit de Satana (Marcu 1:13), împreună cu animalele sălbatice (Marcu 1:13) și slujit de îngeri (Marcu 1:13).

De ce aceste elemente contrastante? Acestea fac trimitere la realitatea uimitoare că Hristos este Domnul, Salvatorul nostru, Dumnezeul nostru și totuși o ființă umană, fratele și exemplul nostru. Cum putem să înțelegem pe deplin această idee? Nu putem. Dar putem să o acceptăm prin credință și să ne minunăm de ceea ce ne dezvăluie acest adevăr despre iubirea lui Dumnezeu pentru omenire.

Ce ne spune despre uimitoarea iubire divină faptul că, deși era Dumnezeu, Isus a luat asupra Sa natura noastră umană pentru a ne salva?

Joi, 4 iulie

Evanghelia după Isus

8. Citește Marcu 1:14,15. Care sunt cele trei părți ale mesajului Evangheliei proclamat de Domnul Isus?

Marcu 1:14,15.

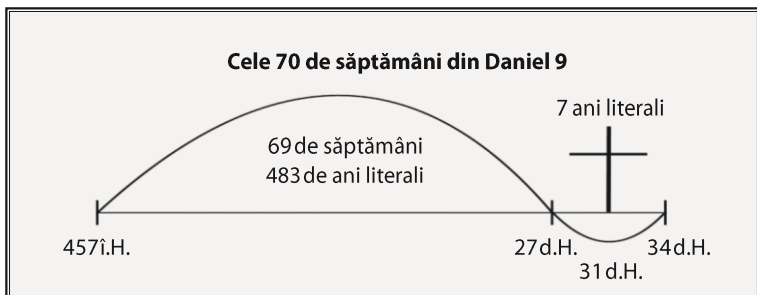
¹⁴ După ce a fost închis Ioan, Isus a venit în Galileea și propovăduia Evanghelia lui Dumnezeu.

¹⁵ El zicea: „S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelia.”

Marcu rezumă aici mesajul simplu și direct al lui Isus. Cele trei părți ale acestuia sunt ilustrate în tabelul următor:

Categorie	Conținut
Profeție temporală	S-a împlinit vremea.
Promisiunea din cadrul legământului	Împărăția lui Dumnezeu este aproape.
Chemarea la ucenicie	Pocăiți-vă și credeți în Evanghelia!

Profeția temporală la care face referire Isus este profeția de 70 de săptămâni din Daniel 9:24-27. Această profeție s-a împlinit prin botezul Domnului, când El este uns cu Duhul Sfânt și Își începe lucrarea (Faptele apostolilor 10:38). Profeția uimitoare de 70 de săptămâni este ilustrată în diagrama următoare:

În această profeție, o zi reprezintă un an (Numeri 14:34; Ezechiel 4:6).

Profeția a început în anul 457 d.H. cu decretul dat de Artaxerxes, împăratul Persiei, privind finalizarea lucrărilor de restaurare a Ierusalimului (vezi Ezra 7). Șaizeci și nouă de săptămâni profetice aveau să se întindă până în anul 27 d.H., când Isus a fost botezat și uns cu Duhul Sfânt la începutul lucrării Sale. Crucificarea Sa avea să aibă loc după 3 ani și jumătate. În cele din urmă, încheierea celei de-a 70-a săptămâni urma să aibă loc în anul 34 d.H., când Ștefan a fost ucis cu pietre și mesajul Evangheliei a început să se răspândească atât printre neevrei, cât și printre evrei.

Cum poate cunoașterea profeției de 70 de săptămâni să contribuie la creșterea credinței tale în Isus Hristos și în veridicitatea cuvântului profetic?

Un gând de încheiere

Suplimentar: Ellen G. White, Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus, cap. 10;
Faptele apostolilor, cap. 17

Cât este de fascinant că mesajul primului înger din Apocalipsa 14:6,7 este paralel cu mesajul Evangheliei lui Isus din Marcu 1:15!

Marcu 1	Categorie	Apocalipsa 14
Vremea împlinită (Daniel 9)	Profeția temporală	Ceasul judecății (Daniel 7 și 8)
Împărăția aproape	Promisiunea din cadrul legământului	Evanghelia veșnică
Pocăiți-vă! Credeți!	Chemarea la ucenicie	Temeți-vă! Dați slavă! Închinați-vă lui Dumnezeu!

Mesajul primului înger anunță începutul judecății preadvente, prezisă în Daniel 8:14, care a început în anul 1844. Judecata aduce împărăția lui Dumnezeu pentru poporul Său persecutat (Daniel 7:22). Apelul primului înger de a ne teme, a-I da slavă lui Dumnezeu și a ne închina Lui este chemarea la ucenicie adresată lumii în zilele sfârșitului, când puterile fiarei din Apocalipsa 13 prezintă un fals dumnezeu căruia să ne închinăm. Așa cum mesajul lui Isus din Marcu 1 este strâns legat de profețiile din Daniel, și solia primului înger este strâns legată de profeția lui Daniel despre încheierea istoriei pământului.

*Întrebările suplimentare de la studiul de vineri sunt un ajutor și o încurajare pentru a studia zilnic Biblia. Recomandăm folosirea acestora la începutul sau la sfârșitul lecției din Sabat în biserici, cu răspunsuri rapide. În acest trimestru, întrebările din cartea **Divina vindecare** sunt formulate după ediția tipărită.*

Studiu zilnic

Biblia: Iona 3 – Mica 5;

Cum trebuiau să postească animalele din Ninive?

Ce simte Dumnezeu pentru oamenii mulți care nu știu să deosebească dreapta de stânga?

Cine ar fi „un proroc pentru poporul acesta”?

Cine este „lovit cu nuiua peste obraz”?

Ellen G. White: *Divina vindecare*, cap. „Fals și adevărat în educație”, primele 3 paragrafe.

De ce fel de școli avem nevoie?